

napredna kmetovalca ne. Pri današnjih visokih zemljiških cenah bi pač malokdo odklonil ponujano zemljišče, naj si bo še tako majhno. Dolžnost vlade je torej, da ona s pametno razdelitvijo prihrani sebi poznejše razočaranje in da stori vsak korak še le po dobrem premisleku. Nikakor ne gre, da bi se kake zemljišče naravnost razdelilo, mogoče napol zastonj, ker bi se s tem privabilo v kmetijske kroge ljudi, ki želijo anglo obogateti, a nič delati. Paziti mora, da se odda zemljišče samo takim, ki ga ne bodo zlorabili in bodo z njega napravili pošteno kmetijo. Med vsem si mora vlada držati pred očmi, da ne sme posestva oddati zastonj, temveč ga samo prodati za užitno ceno; kupna cena pa naj bo dolgoročno posojilo, ki bi se izplačalo kot hipotečno posojilo, vsako leto nekaj z obrestmi vred, ki naj bodo kolikor mogoče nizke. Ozirati se bomo morali pa tudi pred vsem na to, da se oddajo zemljišča samo ljudem, od katerih bi pričakovali, da bodo zemljišče produktivno še živignili; na ljudi, ki izhajajo iz kmetijskega stanu in posedujejo dovolj potrebnega znanja. Vsak stan potrebuje dolgoletne predizobrazbe, prav posebno pa še kmetijski stan. Le kdor se je leta in leta bavil s kmetijstvom, se mu lahko pridene ime kmet, fabriški delavec, ki še nikoli ni imel motike v rokah, je za to pa popolnoma nesposoben in oddaja posestev takim ljudem bi pomenilo za nas gospodarsko katastrofo. Dobro je, ako se predvsem upoštevajo invalidi, vdove in vojne sirote in prostovoljci, a izmed teh so le redki, katerih smemo reči, da so zato sposobni. Ak. bi vlada naselila na ta posestva ljudi, ki niso za to sposobni, napravila bi sebi dvojno škodo; morala bi ona, oziroma prizadele občine, omenjene zraven še podpirati, ako ne bi hotela, da končajo v revščini. Veliko boljše je, da se te ljudi pelje v kroge, ki so za nje sposobni, nikakor pa ne v kmetijske, ki so danes sicer vabljivi in mikavni, a v par letih bo tudi tu nastopila kriza, katero bodo prebili le izkušeni kmetovalci. Dandanes kmetovati ni nobena umetnost, to bo priznal vsak in večina prej do vrata zadolženih kmetovalcev se je tekoma vojne iz dolgov izkopalo in si še nekaj prihranilo. Prišli pa bodo časi, ko mi naše prihodke ne bomo mogli kar takoj prodati vsled tuje kon-

kurence in tu jo potem kriza sama izbirala, kdor je sposoben, jo bo prestopil, kdor ne, bo pa prisiljen, da se umakne k za njega sposobnejši stroki. Vlada pa lahko že sedaj izbira in prihrani s tem sebi in narodu poznejše bridko razočaranje in veliko ljudskega premoženja. Lep vzgled, kako se naj pri tem postopa, nam nudi Nemčija, četudi so oni naši sovražniki, na njih delavnosti si lahko vzamemo samo vzgled. Gotovo je, da si bo tepena Nemčija veliko prej opomogla, kakor vse druge države in to le vsled umne gospodarske politike. Takoj po prevratu začela so se tam tvoriti razna gospodarska društva, ki so se takoj začela pečati z razprodajo državnih in dinastnih veleposestev. Ta društva so pokupila od države omenjena posestva in jih proti hipotekam oddala za to sposobnim ljudem. Glavnica z obrestmi vred se bo izplačala v 60-80 letih. Pokroviteljstvo nad posestvom obdrži si pa država tudi po prodaji in se smejo ta le z izrecnim dovoljenjem kosati ali naprej prodati. Tudi država sama je začela enako postopati; dala je za to zmognim ljudem, ki so imeli vsaj toliko glavnice, da so si sami postavili gospodarska poslopja, dele državnih posestev, dolg se poravnava v dolgoletnih obrokih in si država še po prodaji obdrži nadzorstvo nad posestvom in lahko ona proti povračilu odplačanega zneska posestvo zopet odvzame in odda za to sposobnejšemu. Tako je v Nemčiji — in pri nas? Nastavili so sicer nadzornike, ki morajo gledati, da se posestva še vedno pošteno upravljajo, pa tem ni mogoče oči povsod in noben teh posestnikov ni tako neumen, da bi se kaj storil za koga drugega. Pričakovati moramo torej, da se bodo posestva v doglednem času tako zamenarila, da bodo veliko zgubila na vrednosti, če tu ne poseže vmes država s takojšnjo razdelitvijo posestev. Vpoštevajo naj se pa pri tem merodajne kmetijske korporacije, kmetijske zveze, kmetijske družbe in strokovnjaki. Osnujejo naj se posebne komisije, ki naj sestojijo iz res zmognih in razumnih kmetovalcev, ki naj proučujejo vse možnosti razdelitve in izvršujejo to skrajno previdno, drugače lahko trpi škodo cel narod. Upamo, da bo nova vlada vzela to reč takoj v roke in jo v par letih primerno izpeljala.

in sicer takega delegata, ki se zbora delegatov gotovo deleži. Drugi dan bo shod skupnikov v zvezi pravilnika VLS.

Shod Kmetijske zveze se vrši v nedeljo, dne 28. marca, po rani sv. maši v Kapeli.

Poročila.

Seja izvršilnega odbora Kmetijske zveze in Slov. ljudske stranke za Slov. Stajer se je vršila dne 22. marca v Mariboru. Napravili so se važni sklepi, ki pridejo v pretres na glavnem zborovanju naše stranke dne 6. in 7. aprila v Ljubljani.

Sv. Lovrene na Dravskem polju. Že dolgo so dobri Lovrenčani želeli zborovanja Kmetijske zveze. Zadnje nedeljo, dne 21. t. m., se jim je izpolnila želja. V obilnem številu so se zbrali v društvenem domu in poslušali govornika Krajnc. V resolucijah so zahtevali, da se uredi denarno vprašanje 1:1, da se ustanovi kmetijska zbornica, da se osebo-dohodninski davek začne šele pri 10.000 K čistega dohodka, da se sme prosto saditi tobak. Protestirali so proti temu, da se nastavlja najvišje cene samo za kmetijske pridelke, ne pa tudi za druge stvari, ki jih mora kmet kupiti. Najvišje cene naj bodo ali za vse: za kmetijsko in trgovsko, ali pa za nobeno! Končno so izrekli zborovalci svoje popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu.

Sestrže (Majšperg). Kdo bi si bil mislil, da se nas bo toliko zbralo na shodu Kmetijske zveze v nedeljo, dne 21. t. m., pri g. Zdravku Sagadinu. Sobor so bile premajhne, da bi bilo prostora za vse zborovalce, domačine in sosedje iz Makol! Z zanimanjem so vsi poslušali govornika Krajnc. Zborovanje je vodil kmet Robar. Govorila sta tudi župan Kotnik iz Spodnje Ločnice in g. kaplan Krajnc iz Črešnjevca. Med zborovanjem je prišel orožnik z nemškimi pis-mom tovarne za čreslovino Gebhardus v Majšpergu, v katerem stoji, da je shod prepovedan. Pa tisto pismo nas nič ni spravilo v strah. Prvič je bilo nemško in ga ne razumemo. Drugič je bilo od zasebnega človeka oskrbnika tovarne, ki za nas celo nima veljave. Obe Kmetijski zvezi, majšperška in makolska, hočeta zlasti delovati na to, da se vendar enkrat na pravi cesti čez Sestrže in so zborovalci v resoluciji tudi to zahtevali.

Konjice. Na Jožefovo popoldne po večernicah je imelo naše Politično društvo svoj 45. obč. zbor. Velika dvorana je bila napolnjena. Zborovanje se je udeležil tudi g. okrajni glavar. Tajnik političnega društva g. Mirt je poročal o delovanju društva, nato je govornik Krajnc razjasnil sedanji politični položaj in razvil program Kmetijske zveze. Med drugimi resolucijami so zborovalci tudi odločno zahtevali, da se v ljudski šoli vsak naraščaj, sokolski in orlovski, opusti. V mladostna srca šolske mladine se ne sme za-nasati strankarska strast!

Zreče. Na Jožefovo smo imeli zborovanje političnega društva in obenem shod Kmetijske zveze. Govoril je g. Krajnc iz Maribora. Zborovalci so protestirali proti brezverskemu šolskemu načrtu, zahtevali volilno pravico tudi za kmetijsko ženstvo in izrekli zaupanje Jugoslovanskemu klubu, zlasti njegovemu voditelju dr. Korofcu.

Sv. Lenart nad Laškimi. Shod Kmetijske zveze, ki se je vršil tukaj dne 21. marca, je dobro uspel. Govoril je g. Davorin Krajnc, župan iz Velike Pirešice. Lepa hvala govorniku, da nam je tako lepo razgalil samostojno lazi-kmetijsko stranko v vsaj njeni hinavščini. Navzoči samostojneži so se čudom čudili, ko jim je govornik našteval cele litanijske liberalnih advokatov, teh iskrenih prijateljev kmetijskega stanu, ki se pehajo in agitirajo za Samostojno in ki so njeni duševni voditelji. Do sedaj so naši samostojneži namreč vedno trdili, da advokati z njihove stranke nimajo nič opraviti. Sedaj vidijo, kako so bili od svojih voditeljev prevarani. Na čast samostojnežev pa moramo priznati, da so se na tem shodu dostojno in mirno obnašali. Le dva mlada samostojneža sta vedno nekaj črkala; ko pa sta bila pozvana, naj gresta na oder in razložita svoje misli, sta sramotno umolknila. Dvakrat: na praznik sv. Jožeta in v nedeljo smo nabili za naš shod lepake; pa vedno so bili raztrgani med službo božjo. Zopet dokaz, kako mnogi samostojneži, mesto da bi bili v cerkvi, med službo božjo po raznih krajih patrolirajo. In vendar si še upajo vedno trditi, kako da so verni. Lepa vera pač ta, katero imajo mnogi naši samostojneži, da še niti ob nedeljah in praznikih ne vidijo cerkve od znotraj.

Zahteve našega ljudstva. V Slivnici pri Celju se je dne 10. marca vršilo dobro obiskano zborovanje pristašev Slov. Kmetijske zveze pod milim nebom. Predsedoval je kmet Jagodič. Govoril je urednik Zebot iz Maribora. Zborovalci so sprejeli naslednje resolucije: 1. Zborovalci na ljudskem shodu Kmetijske zveze v Slivnici pri Celju zahtevajo, naj vlada z odločnim ukrepom skuša omejiti draginjo. V to svrhu naj takoj zaseže oziroma zapleni vse bogate zaloge živil, blaga za obleko in obuvalo, kar ga imajo nakopičenega bogate banke in verižniki. To blago naj vlada odda po nizkih cenah takoj ubogemu prebivalstvu. 2. Sklene se naj takoj davek na vojne do-bižke; odpravi se naj vinski davek, dohodninski davek se naj začne računati šele pri 10.000 K dohodka. 3. Carina na živila in druge življenjske potrebščine se naj odpravi ali pa vsaj zniža. 4. Valuto, to je denarno vprašanje naj vlada čimprej tako uredi, da naše ljudstvo ne bo trpelo škode. Zahtevamo, da se našemu ljudstvu povrne tistih 20%, ki so jih odvzeli

Politični ogled.

Jugoslavija.

Politično delovanje v našem beograjskem parlamentu je sedaj počivalo za nekaj dni, ker je bil državni zbor odgoden od 17. do 24. t. m. Le med raznimi parlamentarnimi skupinami so se vršila v tem času parlamentarnega počitka pogajanja za koncentracijo nove vlade. Tozadevna pogajanja, za katere si najbolj prizadeva načelnik kluba neodvisnih dr. Smoljaka, dosedaj niso uspela.

Po celi Hrvatski se vršijo občinske volitve. Skoro v vseh večjih in manjših krajih dobiva znatno večino Ljudska stranka (Kmetijska zveza). Če v Beogradu je dobila Ljudska stranka dva zastopnika. Pri občinskih volitvah na Hrvatskem dokaj močno napredujejo tudi komunisti.

Znanega hrvaškega revolucionarja Radića, ki je bil radi protidržavnih dejavnosti že skoro eno leto v preiskovalnem zaporu, je sedanja vlada izpustila. Kmalu je pa bil Radić prost, je začel zopet skrbno skrbeti proti državi. Tudi sedanja vlada je bila primorana Radića zopet spraviti pod ključ.

Nemčija.

Za zadnjič smo poročali o vojaški revoluciji, ki je izbruhnila v Berlinu in pregnala staro vlado. Na strani revolucije so stali razni nemški oficirji in vsi oni, ki so zakrivali vojno, jo tako dolgo zadrževali in naposled pogladi Nemčijo v propast. Potom vojaške revolucije so hoteli ti ljudje zopet dobiti vlado v roke. Revolucija pa ni napredovala, ker je stara vlada proglasila splošen štrajk in so se postavili vojaškim revolucionarjem po robu tudi nemški boljševiki in komunisti. Nova vlada v Berlinu se je pa z bala zavezniških čet, ki so še vedno ob Renu in prežije na Nemce. Francija je potegnila s staro vlado, radi tega se je začela nova vlada pogajati s staro radi preosnove in sestave nove vlade, ki bi naj obstojevala iz zastopnikov obeh vlad. Vendar stara vlada je odklonila vsako tozadevno pogajanje, ker so se postavile na njeno stran skoro vse pokrajinske vlade in tudi velik del armade. Tudi mesto Berlin, iz katerega je morala pobegniti stara vlada, je sedaj zopet v njenih rokah. Stara vlada zahteva sedaj brezpogojni odstop revolucionarne vlade, kazni za vse one, ki so

povzročili prevrat in razorožitev vseh čet, ki so bile udeležene pri puču. Ko je videla nova vlada, da so ji šteti dnevi, je odstopila, njeni voditelji so zbežali in revolucionarne čete so se umaknile iz Berlina. Nato se je pa začela po večjih nemških mestih državljanska vojska med socialisti in boljševiki, v kateri je bilo ubitih po nemških poročilih 8000 oseb. Koliko je pa ranjenec in koliko je pri teh pobojih bilo povzročene škode, se danes še ne ve. Nemški boljševiki zmagujejo po vseh onih krajih, kjer so veliki premo-govniki. Po teh krajih je danes razklicana republika delavskih svetov. Z boljševiki je začela stara vlada sedaj pogajanja. Sploh pa še ni končan celi prevrat v Nemčiji, in bogznan, kaj se še vse lahko zgodi.

Avstrija.

Pomanjkanje živil. Avstrijska vlada je bila primorana odrediti nasilno rekvizicijo živine ter živil v Avstriji življenjsko najbolj bogatih krajih okrog Lipnice in ob naši meji od Spilja do Radgone. Nemški kmetje so se uprli tej rekviziciji, ki se je vršila minuli teden. Orožniki so pobrali ljudem nekaj vagonov živine in so jo hoteli odpeljati. Zbralo se je pa v gradu Stürgkha nekaj sto dobro oboroženih kmetov, ki so se zagnali nad orožnike. Prišlo je do tako hudega boja, da je padlo 50 kmetov in orožnikov, mnogo pa jih je bilo ranjenih. Na železniški postaji Obrajna je padlo 15 orožnikov. Uporni kmetje bi bili zmagali nad orožniki, da niso ti dobili ojačenj iz Gradca. Sedaj je strit celi upor in razglašen po vseh puntarskih vaseh prekid. V Obrajni je bilo po prekidu ustreljenih 15 kmetov. Med tamšnjimi prebivalci vlada strašno razburjenje. (Hvala Bogu, da smo v Jugoslaviji, ki ne pozna rekvizicij.)

Poljska.

Po celi Poljski imajo splošni štrajk železničarjev.

Poljska bo poslala Rusiji pogoje za medsebojni sklep miru.

Rumunija.

Novo vlado imajo v Rumuniji. Rumunska zbornica je sklenila priklopiti Besarabiji Rumuniji.

Turčija.

Punt z oboroženo silo so začele turške čete proti vsem zavezniškim četam, katere so raztresene po Turčiji. V teh bojih napredujejo Turki, ki so posebno naklestili Italijane. Francoske čete, ki so še v Turčiji, pa prosijo ojačenj iz domovine, da se bodo zamogle braniti napram upornikom.

pravljali bomo o ustavnem vprašanju, o gospodarsko-političnem programu stranke, posebno pa o organizaciji in agitaciji ter časopisju. To stvarino bomo obravnavali v osekkih. Zato prosimo, da pošlje gotovo vsaka organizacija svojega zastopnika, ali pa vsaj večje organizacije, ki bo prišel ta dan v Ljubljano na to zborovanje. Za stanovanje bo preskrbljeno. Ker je ta dan (shod delegatov) za prosep stranke zelo važen in potreben, vas prosimo, da ime vašega delegata v najkrajšem času javite tajništvu VLS v Ljubljani,

Kmetijska Zveza. Naznanila.

Vsem Kmetiskim zvezam! Dne 6. in 7. aprila bo priredila Vseslovenska ljudska stranka shod skupnikov in sicer na ta način: 6. aprila bo shod delegatov, kamor naj pošljejo vse naše organizacije, posebno večje vsaj po enega zastopnika. Raz-